

COORDONAT:

Corneliu CIRIMPEI
Secretar de Stat

” ” _____ 2026

APROBAT:
Cristian JARDAN
Ministrul Culturii

_____ 2026

Raport de activitate al Serviciului de Evidență și Circulație a Bunurilor Culturale Mobile pentru anul 2025

Viziunea Serviciului de Evidență și Circulație a Bunurilor Culturale Mobile

Coordonarea și organizarea activității, orientată spre implementarea politicilor statului în domeniile evidenței și circulației bunurilor culturale mobile.

Misiunea autorității

Serviciul, în calitate de autoritate administrativă în subordinea Ministerului Culturii, este o structură națională reprezentativă și influentă în domeniile încredințate și are misiunea de a analiza situația din domeniile enunțate, de a rezolva sarcini prioritare și a contribui la protejerea, evidența, circulația și valorificarea patrimoniului cultural național mobil, la facilitarea circuitului legal de bunuri culturale mobile, precum și la împiedicarea circuitului ilicit al acestora.

Indicatori de performanță instituțională

Nr.	Domeniu	Indicatori de performanță	Unitate de măsură	Frecvența monitorizării	Valoarea de referință (2024)	Valoarea țintă (2025)	Responsabil de prezentarea datelor	Responsabil de implementare
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Politici publice: performanța generală	Rata de implementare a Planului de acțiuni al instituției	%	Lunar	90	95	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM
2.	Management instituțional: resurse umane pregătite și motivate	Gradul de asigurare cu personal a autorității publice	%	Lunar	50	75	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM
		Rata fluctuației personalului din cadrul autorității publice	%	Lunar	-	30	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM

		Pondere angajaților instruiți cu cel puțin 40 ore anual*	%	Lunar	50	75	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM
		Pondere bugetului alocat pentru formarea și dezvoltarea profesională continuă (în total fondul de salarizare al autorității (ținta 2 % conform legislației) *	%	Lunar	-	0,9	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM
3.	Management instituțional: transparență	Nivelul de transparență a activității autorității	%	Lunar	50	85	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM
		Rata de implementare a recomandărilor Curții de Conturi, conform Rapoartelor Curții de Conturi	%	Lunar	0	20	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM
4.	Management instituțional: tehnologizare și digitalizare	Gradul de conformare a paginilor web oficiale ale autorității și a profilurilor de socializare cu cerințele HG nr. 728/2023 cu privire la paginile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora	%	Trimestrial	70	90	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM
5.	Politici publice: performanța generală	Rata de implementare a Planului de acțiuni al instituției	%	Lunar	90	95	A.Bogaciuc, șef DECBCM	S.Pociumban, director SECBCM

I. Obiective sectoriale

OBIECTIVUL GENERAL NR. 1: DEZVOLTAREA CADRULUI NORMATIV ȘI DE POLITICI ÎN DOMENIUL PATRIMONIULUI CULTURAL MOBIL

Indicatori asociați obiectivelor

Nr.	Indicatori	Unitate de măsură	Valoarea de referință 2024	Valoarea țintă 2025	Subdiviziune responsabilă
1	2	3	4	5	6
1.	Cheltuieli medii lunare pentru o persoană pentru expertizarea și certificarea bunurilor culturale	Lei	8,5	17,0	DECBCM

Riscuri asociate realizării obiectivelor

Riscuri interne:

- insuficiența resurselor umane calificate;
- insuficiența resurselor financiare;

Riscuri externe:

- dezacordul factorilor de decizie în promovarea proiectelor de acte normative;
- tergiversarea avizării proiectelor de acte normative de către autoritățile publice abilitate;
- tergiversarea aprobării actelor normative din cauza instabilității politice.

Obiectivul specific nr. 1.1: Elaborarea cadrului normativ pentru domeniul patrimoniului cultural mobil

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziunile responsabile	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
1.1.1.	[UE] Elaborarea proiectului de lege privind modificarea Legii 280/2011 cu privire la protejarea patrimoniului cultural național mobil în vederea îmbunătățirii cadrului național în domeniul protejării patrimoniului cultural național și ajustării acestuia aquis-ului european	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	189,00	8503	12.06.2024	15.01.2025	Director SECBCM	S.Pociumbandi rector PNA, Clusterul 2. Piața internă, Capitolul 1. Libera circulație a bunurilor; PNR 2025, acțiunea 437; AA RM-UE, titlu IV, cap.25	Realizat Proiect aprobat: LP108 din 22.05.25, MO293-296/03.06.25 art.322; în vigoare 03.12.25
1.1.2	Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 1311/2005 cu privire la aprobarea nomenclatoarelor serviciilor cu plata prestate de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și instituțiile subordonate	Proiect de hotărâre de Guvern elaborat și aprobat	103,75	8503	16.02.2024	29.01.2025	Director SECBCM	S.Pociumban director SND 5.8, alin.4)	Realizat Aprobat prin HG 22 din 15.01.2025 și publicat în Monitor Oficial Nr. 18 (pag. 79)
1.1.3	[UE] Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 470/2023 pentru	Proiect de Hotărâre de Guvern inițiat	266,3	8502 8503	20.10.25	11.11.26	Director SECBCM	S.Pociumban Director	Realizat parțial

	punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil în scopul ajustării la Acquis-ul European.							PNA, Clusterul 3. Competitivitate și creștere incluzivă, Capitolul 26. Educație și cultură;	Determinat gradul de compatibilitate, elaborat conceptul actului normativ. Stabilită structura actului normativ. Anunț privind inițierea elaborării proiectului plasat: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-privind-modificarea-hotararii-guvernului-nr-4702023-pentru-punerea-in-aplicare-a-prevederilor-legii-nr-2802011-privind-protejarea-patrimoniului-cultural-national-mobil/14741
1.1.4	[UE] Inițierea proiectului Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Conceptului sistemului informațional pentru interoperabilitatea bazelor de date ale Serviciului de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile, ale Serviciului Vamal și ale altor autorități interesate pentru a îmbunătăți urmărirea și controlul introducerii și importului bunurilor culturale (similar sistemului european ICG).	Proiect de Hotărâre de Guvern inițiat	103,75	8503	14.11.25	25.11.26	Director SECBCM	S.Pociumban director PNA, Clusterul 3. Competitivitate și creștere incluzivă, Capitolul 29. Uniunea Vamală	Realizat parțial Proiect de Hotărâre de Guvern inițiat https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hg-cu-privire-la-aprobarea-conceptului-sistemului-informational-de-interoperabilitate-a-bazelor-de-date-in-domeniul-bunurilor-culturale-mobile/15278

Atribuit număr unic – 1029/MC/MC, plasat în circuitul de avizare, plasat pentru consultare publică: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*15810

OBIECTIVUL GENERAL NR. 2 INTEGRAREA PATRIMONIULUI CULTURAL NAȚIONAL MOBIL ÎN POLITICI PUBLICE LOCALE, NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

Indicatori asociați obiectivului

Nr.	Indicatori	Unitate de măsură	Valoarea de referință 2024	Valoarea țintă 2025	Subdiviziune responsabilă
1	2	3	4	5	6
1.	Ponderea cheltuielilor în totalul bugetului SECBCM pentru integrarea patrimoniului cultural național mobil în politici publice	%	25	73	DECBCM

Riscuri asociate realizării obiectivelor

Riscuri interne:

- insuficiența resurselor umane calificate;
- insuficiența resurselor financiare;
- insuficiența personalului calificat în domeniul IT;
- dotare IT limitată;

Riscuri externe:

- imperfecțiunea cadrului normativ în domeniu;
- deficiențe de comunicare și colaborare interinstituțională;
- deficiențe de comunicare și colaborare interinstituțională;
- numărul limitat al experților pe domeniile bunurilor culturale mobile;
- insuficiența experților în domeniile bunurilor culturale mobile și a personalului calificat în instituțiile publice locale și APL I și APL II.

Obiectivul specific nr. 2.1: Formarea și dezvoltarea sistemului de evidență și digitizare a bunurilor culturale mobile

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziune responsabilă	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele
-----	---------	---------------------------	---------------------------	--------------------	--------------------	---------------------	---------------------------	-----------------------------------	--

								nerealizării). Descrierea succintă	
2.1.1	Reconceptualizarea și actualizarea Registrelor: - Registrul patrimoniului cultural național mobil; - Registrul patrimoniului muzeal mobil; - Registrul experților în domeniul patrimoniului cultural național mobil; - Registrul restauratorilor în domeniul patrimoniului cultural național mobil.	4 Registre actualizate	240,8	8502 8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 280/2011; Legea nr. 1342/2017; HG nr. 262/2017; HG nr. 470/2023 HG nr. 604/2020 Plan MC 2025, obiectiv 1.3, acț. 18	Realizat Completarea Registrului patrimoniului cultural național mobil cu bunuri culturale. Registrului experților în domeniul patrimoniului cultural național mobil cu 3 expert acreditați Registrului restauratorilor în domeniul patrimoniului cultural național mobil cu 1 expert acreditat Creare acces la Registrul patrimoniului muzeal mobil pentru 6 utilizatori din 6 muzee.
2.1.2	Asigurarea vizibilității SECBCM pe pa platformele sociale	Informații privind activitatea SECBCM elaborate și plasate în platformele de socializare	26,8	8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție HG nr. 470/2023; HG nr. 728/2023.	Realizat Au fost publicate 39 postări informative pe site-ul oficial și pe rețelele de socializare ale instituției, au fost plasate pe site 5 documente esențiale (rapoarte, planuri, registre) necesare asigurării transparenței instituționale. Au fost plasate pe site 2 anunțuri necesare asigurării

									transparenței instituționale
2.1.3	Emiterea certificatelor de clasare pentru bunurile culturale mobile clasate	800 certificate de clasare emise	53,5	8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 280/2011 HG nr. 470/2023; HG nr. 604/2020; Norme de clasare a bunurilor culturale mobile.	Realizat parțial Au fost emise 672 certificate de clasare.
2.1.4	Arhivarea dosarelor de clasare a bunurilor culturale mobile	Dosare de clasare pentru 500 bunuri clasate, arhivate	26,8	8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 280/2011; HG nr. 470/2023; HG nr. 604/2020.	Realizat Au fost arhivate 14 dosare de clasare pentru 740 bunurilor culturale mobile conforme a 14 ordine de clasare

Obiectivul specific nr. 2.2: Formarea și dezvoltarea sistemului de circulație a bunurilor culturale mobile

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziune responsabilă	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
-----	---------	---------------------------	---------------------------	--------------------	--------------------	---------------------	---------------------------	-----------------------------------	---

2.2.1	Asigurarea accesului cetățenilor la serviciile de expertizare a bunurilor culturale mobile	Rapoarte de expertiză întocmite pentru 500 bunuri culturale mobile	133,8	8503 8502	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 280/2011; Legea muzeelor 262/2017; HG nr. 470/2023; HG nr. 604/2020.	Realizat Au fost expertizate 4160 bunuri culturale mobile.
2.2.2	Emiterea certificatelor, adeverințelor de export și notificărilor de import al bunurilor culturale mobile.	CertIFICATE, adeverințe de export și notificări de import al bunurilor culturale mobile emise pentru 500 bunuri culturale mobile	133,8	8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 280/2011; HG nr. 470/2023.	Realizat În perioada de raportare au fost eliberate 42 de certificate de export, aferente unui total de 1.612 bunuri culturale, și 78 de adeverințe de export, pentru 947 bunuri
2.2.3	Asigurarea participării la activitatea Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor și Consiliului pentru estimarea, omologarea și achiziționarea operelor de artă plastic.	Nr. de participări la ședințele comisiilor/consiliilor	26,8	8503	02.01.2025	31.12.2025	Director SECBM	S.Pociumban director Legea nr. 280/2011; HG nr. 470/2023.	Realizat Participare la 4 ședințe ale Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor. Consiliul pentru estimarea, omologarea și achiziționarea operelor de artă plastică nu s-a întrunit din lipsă de finanțare.

Obiectivul specific nr. 2.3: Susținerea mobilității artistice pentru integrarea bunurilor contemporane în sistemul valorilor culturale europene

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziune responsabilă	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces)
-----	---------	---------------------------	---------------------------	--------------------	--------------------	---------------------	---------------------------	-----------------------------------	---

									de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
2.3.1	Organizarea, la solicitarea instituțiilor publice și societății civile, ale acțiunilor de suport, transmitere de bune practici și consultanță în domeniul evidenței și circulației bunurilor culturale mobile.	Cel puțin 3 proiecte expoziționale coordonate; Consultanții oferite în termen	133,8	8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 280/2011; HG nr. 470/2023	Realizat Consultarea instituțiilor muzeale în termeni conform solicitărilor parvenite. Coordonarea exportului de bunuri culturale pentru 4 evenimente expoziționale.
2.3.2	Elaborarea materialelor de informare pentru autorități și cetățeni cu privire la contracararea traficului ilicit de bunuri culturale	Cel puțin 3 materiale de informare elaborate și distribuite	53,5	8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 280/2011; HG nr. 470/2023	Realizat parțial Broșură în baza traducerii și adaptării ghidului metodologic privind evaluarea și reorganizarea colecțiilor muzeale, elaborat de Cultural Heritage Agency din Regatul Țărilor de Jos "Evaluarea colecțiilor muzeale: Etapele procesului de evaluare în șase pași" elaborată și tipărită în 50 exemplare, dintre care 30 distribuite. Elaborate materiale informative pentru participanții la Trainingul UNESCO (post eveniment) completarea Google Drive-ului link creat în acest sens.

									Manual de instruire „Combaterea traficului ilicit de bunuri culturale – un set de instrumente pentru sistemul european de justiție și de aplicare a legii” tipărită în 50 exemplare, dintre care 25 distribuite.
Obiectivul specific nr. 2.4. Implementarea mecanismului de coordonare a procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană în domeniile de competență ale SECBCM									
Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziunile responsabile	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
2.4.1	Elaborarea contribuțiilor SECBCM la Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE pentru capitolele de negociere conexe domeniilor de competență ale SECBCM	Informații prezentate în termen	24,4	8503	29.09.2024	04.04.2025	Director SECBCM	S.Pociumban Director HG nr. 386/2020; HG nr. 829/2023; HG nr. 180/2024.	Realizat. Prezentate contribuții către grupurile de lucru 1; 26; 29.
2.4.2	Pregătirea și participarea la reuniunea de screening bilateral: GL1 libera circulație a bunurilor; GL 26 educație și cultură; GL 29 Uniunea Vamală	PPT elaborate, prezentate în termen și validate; Chestionar completat și validat; Participare la 5 ședințe de simulare; Nr. de participanți online și offline la	195,0	8502	21.04.24	18.02.25 13.05.25 12.06.25	Director SECBCM	S.Pociumban Director HG nr. 147/2021; HG 180/2024.	Realizat 3 prezentări PPT elaborate, expediate către Comisia Europeană Participarea la 9 ședințe de simulare

		reuniunea de screening bilateral							
2.4.3	Participarea la ședințele grupurilor de lucru pe capitole de negociere: GL1 libera circulație a bunurilor; GL 26 educație și cultură; GL 29 Uniunea Vamală	PPT elaborate, prezentate în termen și validate; 100 % participare la ședințele GL.	107,0	8503	02.01.2025	31.12.2025	Director SECBCM	S.Pociumban Director HG nr. 147/2021; HG 180/2024.	Realizat Participarea la 3 ședințe online și offline Reuniunea de screening bilateral la Bruxelles (07.02.2025 GL 1; 7-8 aprilie 2025 GL 29; 13.05.2025 GL 26)
2.4.4	Organizarea trainingului regional UNESCO pentru combaterea traficului de bunuri culturale.	Eveniment organizat și desfășurat; 50 beneficiari din 6 state.	700,5	8502	04.04.2024	31.03-04.04.25	DECBCM	S.Pociumban Director Legea nr. 280/2011; HG 470/2023; Convenția UNESCO 1970	Realizat A doua ediție a Trainig-ului realizat, la care au participat 6 țări (Republica Moldova, Ucraina, România, Polonia, Ungaria și Slovacia). La Training au participat 42 experți și reprezentanți ai instituțiilor cheie din domeniul protecției patrimoniului cultural și aplicării legii, inclusiv: Procuratura Generală, Serviciul Vamal, Poliția de Frontieră și Inspectoratul General al Poliției.

Obiectiv specific nr. 2.5 Asigurarea procesului de instruire profesională a managerilor și specialiștilor din domeniile bunurilor culturale mobile

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziune responsabilă	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/cei inițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
-----	---------	---------------------------	---------------------------	--------------------	--------------------	---------------------	---------------------------	-----------------------------------	--

2.5.1	Implementarea Programului „Managementul Patrimoniului Cultural Mobil (MPCM)”	Program implementat; 20 de beneficiari.	133,8	8503	20.09.25	20.12.25	SECBCM SV Muzeele naționale Partenerii de dezvoltare APL	S.Pociumban A. Toderaș S.Matveev A. Cornețchi A. Prohin Legea nr. 280/2011 Legea muzeelor nr. 262/2017 HG nr. 470/2023 HG nr. 604/2020 Acord de parteneriat cu USM din 04.04.2024	Realizat Program de perfecționare ”Managementul Patrimoniului cultural mobil” (600 ore academice teoretice și practice), 25 de persoane instruite.
2.5.2	Organizarea sesiunilor de instruire pentru angajații Serviciului Vamal	2 instruirii realizate; 40 de beneficiari	80,3	8503	02.01.2025	31.12.2025	Director SECBCM	S.Pociumban Director A. Toderaș Șef al Centrului de instruire Legea nr. 280/2011; HG nr. 470/2023; Acord de parteneriat cu Serviciul Vamal din 04.04.2024	Realizat parțial La data de 21 august 2025 a avut loc o sesiune de instruire, la care au participat 24 de reprezentanți ai Aparatului Central al Serviciului Vamal, precum și ai Biroului Vamal Sud, Biroului Vamal Centru și Biroului Vamal Nord.

OBIECTIV GENERAL 3. DEZVOLTAREA MANAGEMENTULUI INSTITUȚIONAL ȘI A SISTEMULUI DE CONTROL INTERN MANAGERIAL

Riscuri asociate realizării obiectivelor

Riscuri interne:

- Fluctuația necontrolată și insuficiența resurselor umane calificate;
- Lipsa alocațiilor inițiale pentru dezvoltarea profesională;
- Stabilirea eronată a obiectivelor individuale și nerespectarea termenului de prezentare a obiectivelor;
- Evaluarea subiectivă a funcționarilor publici;

- Tergiversarea prezentării fișelor de evaluare a funcționarilor publici;
- Suprapunerea sesiunilor de instruire cu solicitări și sarcini ad-hoc
- Depunerea informațiilor incomplete;
- Nerespectarea procedurilor și termenelor stabilite pentru declararea cadourilor primite;
- Nedecларarea cadourilor, conflictelor de interese, influențelor necorespunzătoare.

Riscuri externe:

- Lipsa candidaților admiși la concursurile organizate de către Serviciu;
- Deficiențe de comunicare/colaborare interinstituțională;
- Prezentarea ordinelor de plată cu erori/depășirea termenului de prezentare a ordinelor de plată.
- Respingerea propunerilor de rectificare a bugetului de stat de către MC;
- Contestarea rezultatelor și suspendarea procedurilor de AP.
- Deficiențe tehnice ale dispozitivelor de semnătură electronică;
- Modificarea cadrului normativ în domeniu.

Obiectiv specific 3.1. Asigurarea managementului funcției publice, funcționarilor publici din cadrul Serviciului

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziune responsabilă	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
3.1.1	Recrutarea, selectarea și integrarea angajaților din cadrul SECBCM	Nr. de concursuri desfășurate; Nr. de funcționari publici angajați prin concurs/promovare/transfer/detașare; asigurare interimatului.	17,3	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr.158/2008; HG nr. 201/2008; Legea nr. 270/1018; Codul muncii nr. 154/2003; Legea nr. 133/2016.	Realizat Au fost angajați 2 specialiști principali (funcții de execuție) în cadrul Direcției, selectați din rândul participanților la „Programul de stagii plătite în serviciul public”.
3.1.2	Organizarea și desfășurarea procesului de evaluare semestrială a performanțelor	Ordin emis; Nr. de funcționari evaluați; promovați; avansați în grad	19,5	8503	15.12.2024	01.02.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr. 158/2008;	Realizat Au fost întocmite 7 fișe de evaluare a funcționarului public.

	profesionale ale funcționarilor publici din cadrul SECBCM	profesional; retrogradați; Nota informativă privind rezultatele evaluării prezentată în termen; Nr. de rapoarte prezentate și examinate						Ordinul nr. 363-p 16.12.2024	Au fost întocmite 2 ordine privind desfășurarea procesului de evaluare semestrială a performanțelor profesionale (Ordin nr 07 din 25.06.2025; Ordin nr. 12 din 12.12.2025) Au fost prezentate în termeni 8 note informative de funcționarii publici angajați. Au fost elaborate obiective individuale pentru 4 funcționari publici (2 cu funcție de conducere și 2 cu funcție de execuție)
3.1.3	Asigurarea procesului de formare și dezvoltare profesională a angajaților din cadrul SECBCM	Plan semestrial elaborat și aprobat în termen; 100% rata instruirilor desfășurate; Nr. de debutanți instruiți; Nr. de angajați instruiți cu cel puțin 40 ore anual	19,5	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr. 158/2008 HG nr. 201/2009, anexa nr. 10	Realizat Rata de instruire a angajaților este de 100% , toți cei 4 funcționari publici au participat la programe de instruire în domenii de competență și domenii conexe, cu un volum de cel puțin 40 de ore per persoană, dintre care 2 angajați cu funcții de execuție și 2 angajați cu funcții de conducere. De asemenea, Planul individual de activitate pentru

									stagiar a fost elaborat și implementat.
3.1.4	Selectarea și integrarea profesională a stagiatorilor în cadrul SECBCM	Nr. de stagii selectați; Nr. de studenți angajați în calitate de stagii în cadrul Serviciului; Nr. de certificate de stagii emise.	21,6	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr. 123/2023 HG nr. 532/2023 Legea bugetului de stat pentru 2025 nr. 310/2024	Realizat Au fost angajați 2 stagii urmare a finalizării perioadei de stagii și au fost eliberate 2 certificate de stagii în data de 27.03.2025 și 09.10.2025.

Obiectiv specific 3.2. Asigurarea sistemului de control intern managerial

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziune responsabilă	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
-----	---------	---------------------------	---------------------------	--------------------	--------------------	---------------------	---------------------------	-----------------------------------	--

Indicatori asociați obiectivului

Nr.	Indicatori	Unitate de măsură	Valoarea de referință 2024	Valoarea țintă 2025	Subdiviziune responsabilă					
1	2	3	4	5	6					
1.	Rata de conformitate a sistemului CIM	%	30	50	DECBCM					
	Elaborarea Planului de acțiuni a SECBCM pentru anul 2025	Plan de acțiuni elaborat, aprobat și publicat				01.12.2025	31.12.2025			Realizat Plan elaborat și aprobat de Ministerul Culturii la data de 10 februarie 2025, fiind publicat pe pagina oficială a SECBCM.
	Evaluarea și raportarea implementării Planului de acțiuni al SECBCM pentru anul 2024	Raport anual de progres elaborat, aprobat și publicat				15.01.2025	28.02.2025			Realizat Raport de activitate întocmit, aprobat de Ministerul Culturii și

									publicat pe pagina oficială a SECBCM.
	Evaluarea performanțelor individuale ale funcționarilor din SECBCM pentru sem. II, 2024 și sem. I, 2025	Fișe de evaluare completate și aprobate în termenele stabilite			15.12.2024 15.06.2025	15.01.2025 15.07.2025			Realizat Au fost întocmite 6 fișe de evaluare a funcționarului public.
	Corelarea obiectivelor individuale ale angajaților cu obiectivele operaționale ale SECBCM	Fișele de stabilire a obiectivelor individuale elaborate și aprobate							Realizat Au fost elaborate obiective individuale pentru 4 funcționari publici (2 cu funcție de conducere și 2 cu funcție de execuție)
3.2.2	Actualizarea și aprobarea Registrului riscurilor al SECBCM	Registru actualizat și aprobat	5,56	8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 229/2010; OMF nr. 189/2015	Realizat Registrul riscurilor aferent activității Serviciului a fost elaborat și aprobat la data de 19 iunie 2024, în conformitate cu prevederile metodologiei de management al riscurilor instituționale. Documentul include identificarea, evaluarea și măsurile de control pentru riscurile specifice activităților desfășurate. Registrul a fost plasat pe site-ul oficial al Serviciului.
3.2.3	Elaborarea Raportului anual consolidat privind CIM al SECBCM, emiterea declarației de răspundere managerială și remiterea către MC	Raport elaborat și aprobat în termen; Declarație completată, semnată și publicată	6,95	8503	15.02.25	28.02.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 229/2010; OMF nr. 4/2019	Realizat Raportului anual consolidat privind CIM al SECBCM întocmit la 13 februarie 2025.

									Declarația de răspundere managerială emisă la 13.02.2025. ambele acte publicate pe pagina oficială a SECBCM.
3.2.1	Identificarea și descrierea grafică și narativă a proceselor de bază identificate în cadrul Serviciului	Catalog al proceselor aprobat; Nr. de procese identificate, documentate și descrise.	8,34	8503	02.01.2025	31.12.2025	DECBCM	A.Bogaciuc șef direcție Legea nr. 229/2010;	Realizat Ordin nr. 01 din 05.02.2025 cu privire la aprobarea Catalogului proceselor de bază ale SECBCM. Identificate și documentate 17 procese de bază în cadrul SECBCM. 50% rata de descriere a proceselor de bază asigurată (PM01; PM02; PO05; PO07; PO08; PO09; PS12).

Obiectiv specific 3.3. Fortificarea climatului de integritate instituțional

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziune responsabilă	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
3.3.1	Asigurarea măsurilor privind respectarea regimului declarării averilor și intereselor personale de către angajații Serviciului	100 % subiecți ai declarării asigurați cu dispozitiv pentru semnătură electronică	4,3	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr. 133/2016	Realizat 5 angajați dețin semnătură electronică. Declarațiile de avere depuse în timp util de către fiecare

3.3.2	Organizarea evidenței cadourilor, conflictelor de interese, influențelor necorespunzătoare și avertizărilor despre posibile inegalități comise	100% de cadouri înregistrate în Registrul cadourilor, 100% de cazuri declarate înregistrate	4,3	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr. 325/2013; Legea nr. 82/2017; Legea nr. 122/2018; HG nr. 767/2014; HG nr. 116/2020; HG nr. 23/2020.	funcionar public. Realizat Registrul cadourilor nu a fost completat, în contextul inexistenței cadourilor oferite către angajații SECBCM. Declararea cazurilor de influență necorespunzătoare, precum și denunțuri privind avertizările de integritate nu au parvenit.
-------	--	---	-----	------	------------	------------	-----	---	--

Obiectiv specific 3.4. Asigurarea managementului financiar al Serviciului

Nr.	Acțiuni	Indicator de monitorizare	Costul acțiunii (mii lei)	Sursa de finanțare	Termen de inițiere	Termen de realizare	Subdiviziune responsabilă	Responsabil Document de referință	Nivel de realizare (inițiat/neinițiat, realizat, în proces de realizare/parțial realizat, nerealizat - cauzele nerealizării). Descrierea succintă
-----	---------	---------------------------	---------------------------	--------------------	--------------------	---------------------	---------------------------	-----------------------------------	--

Indicatori asociați obiectivului

Nr.	Indicatori	Unitate de măsură	Valoarea de referință 2024		Valoarea țintă 2025		Subdiviziune responsabilă	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Gradul de valorificarea a bugetului	%		98		99	SFA	
3.4.1	Executarea bugetului Serviciului aprobat pentru anul 2025 în conformitate cu principiile și regulile finanțelor publice și responsabilității bugetar - fiscale	Propuneri de rectificare a bugetului sistematizate și prezentate în termen MC	26,0	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA V. Cibuc Contabil Șef Legea nr.181/2014	Realizat. Forma FD044; FD047 prezentate în termen.
3.4.2	Elaborarea propunerilor și elaborarea proiectului de buget	Propuneri de buget elaborate,	26,0	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA V. Cibuc Contabil Șef	Realizat

	al SECBCM pentru anul 2026/2027	argumentate și prezentate în termen MC						Legea nr.181/2014	Formularul nr. 1 Propuneri de buget pentru anul 2026 și estimări pentru anii 2026-2027 prezentat în termen; Formularul nr. 9 Solicitări de alocații suplimentar la limitele stabilite pentru anii 2025-2027 prezentat în termen. Formularul nr 5 propuneri de buget pentru propuneri pentru tehnologii informaționale.
3.4.3	Completarea și actualizarea politicii de contabilitate a Serviciului	Ordin emis	26,0	8503	02.01.2025	31.01.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr.287/2017; OMF nr.216/2015	Realizat. Ordin nr. 05 din 29.04.2024
3.4.4	Atribuirea conformă a contractelor de achiziție publică a serviciilor, bunurilor și lucrări	Necesar de aprovizionare elaborat, aprobat și publicat; Plan de achiziții publice elaborat, aprobat și publicat; Nr. de contracte de achiziție publică atribuite.	26,0	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr.181/2014; Legea nr.131/2015	Realizat Planul de achiziții publice aprobat (ordin nr. 16 din 09.12.2024).
3.3.5	Înregistrarea conformă a proceselor economice în evidența contabilă și în Sistemul informațional contabil IC	Documente primare prelucrate, sistematizate și reflectate cronologic în SI 1C	26,0	8503	02.01.2025	31.12.2025	SFA	V. Cibuc Contabil Șef Legea nr.287/2017; Ordinul nr. 216/2015	Realizat. Au fost reflectate în conturile contabile din SI 1C toate operațiunile economice efectuate în cadrul instituției, au fost prezentate

									informații operative în baza înscrierilor contabile în SI 1C, a fost efectuată inventarierea integrală a activelor financiare și nefinanciare, inventarierea decontărilor cu debitorii și creditorii, au fost întocmite rapoarte financiare în termenele stabilite și după principiul continuității activității. Politica de contabilitate este aplicată pe tot parcursul perioadei de gestiune.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Activități înafara Planului de activități 2025

Nr.	Activitate	Comentariu
1.	Training UNESCO „Combaterea Traficului Ilicit De Bunuri Culturale”	Activitatea a fost organizată în parteneriat cu UNESCO și Ministerul Culturii, reunind 71 de participanți din instituții relevante ale domeniului aplicării legii, sectorului vamal, muzeal și cultural. În cadrul training-ului, SECBCM a asigurat și o prezentare tematică de specialitate privind măsurile preventive în combaterea traficului ilicit de bunuri culturale.

Svetlana POCIUMBAN

Director

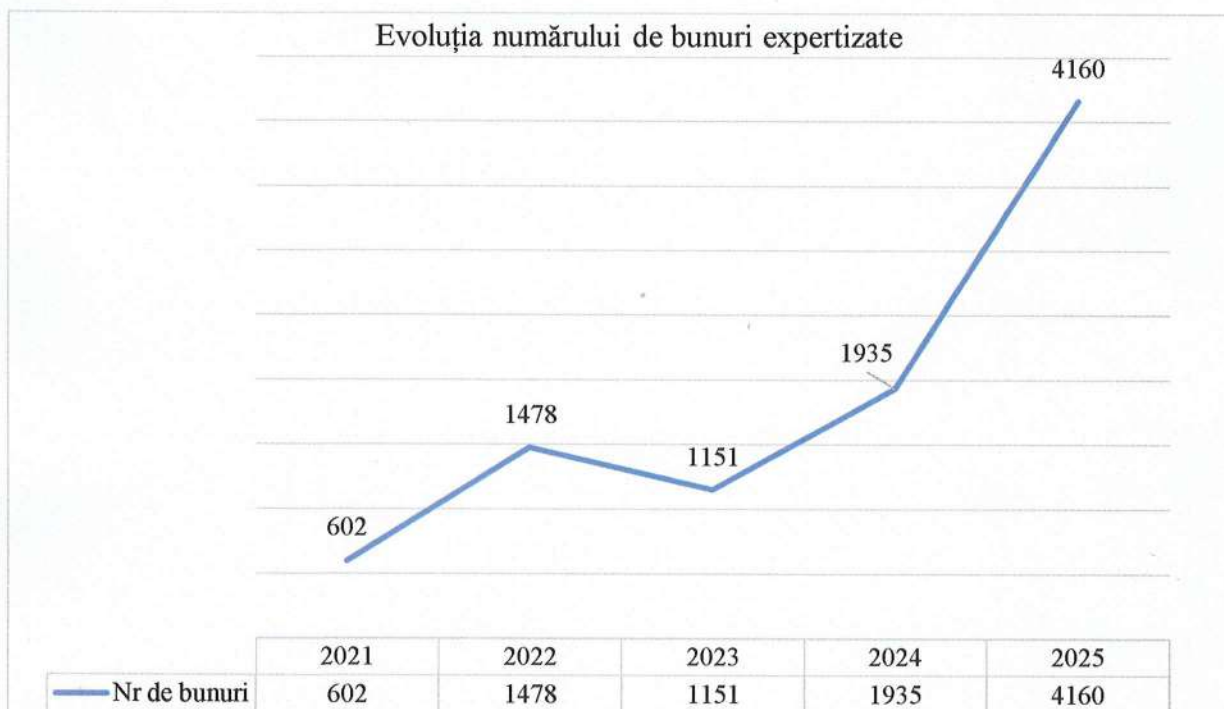
LISTA ABREVIERILOR

APL	Autorități Publice Locale
DECBCM	Direcția evidență și circulație a bunurilor culturale mobile
GL	Grup de lucru
HG	Hotărâre de Guvern
MC	Ministerul Culturii
OMF	Ordinul ministrului finanțelor
SECBCM	Serviciul de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile
SFA	Serviciul financiar-administrativ
SV	Serviciul Vamal
UE	Uniunea Europeană
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (de la acronimul din l. engl. <i>United Nations Education, Science and Culture Organization</i>)

Analiza evoluției activității de expertizare și monitorizare a circulației bunurilor culturale mobile anul 2025

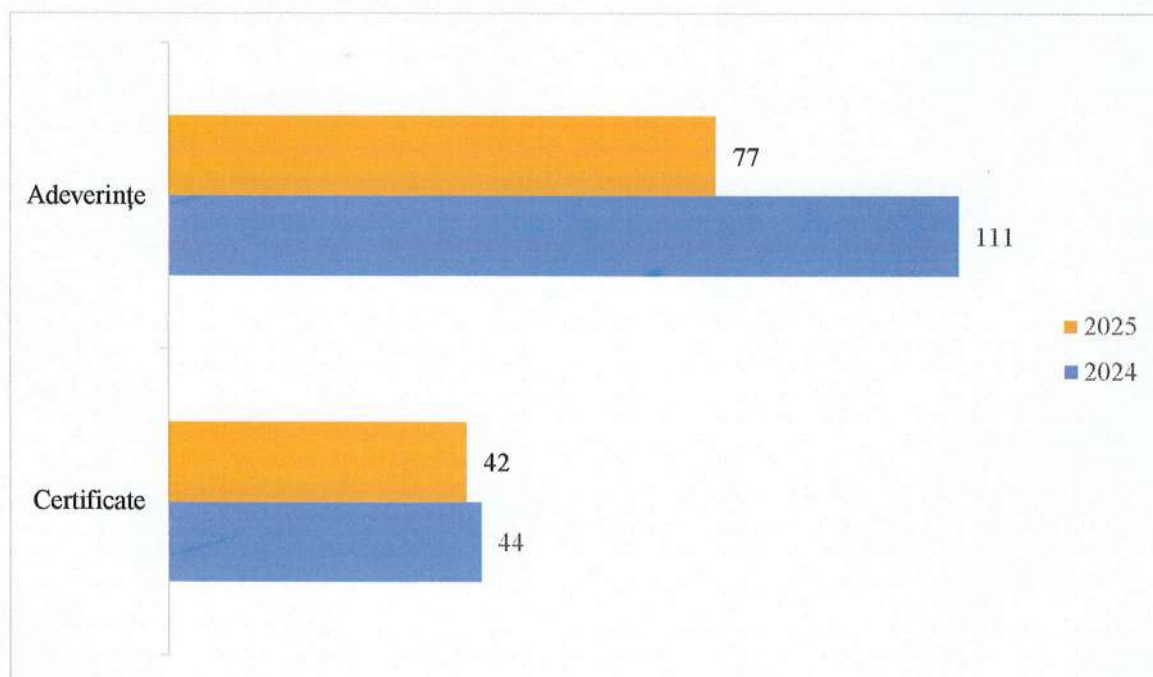
Conform datelor statistice din ultimii ani, numărul bunurilor culturale expertizate a înregistrat o creștere constantă, de la **602 bunuri în anul 2021** la **1.935 bunuri în anul 2024**. Această evoluție reflectă o intensificare treptată a activității, cu un salt semnificativ în anul 2024, care coincide cu **înființarea Serviciului de Evidență și Circulație a Bunurilor Culturale Mobile (SECBCM)**. Organizarea funcțională a Serviciului și coordonarea unitară a proceselor de expertizare au contribuit la transformarea acestei activități într-un mecanism coerent, cu proceduri clare și fluxuri bine definite.

În anul **2025**, tendința de creștere s-a menținut și s-a consolidat. **Numărul total al bunurilor culturale expertizate a constituit 4.160**, ceea ce confirmă extinderea semnificativă a volumului de activitate comparativ cu anii precedenți. În paralel, **Serviciul Vamal a fost notificat cu privire la importul și exportul a 1.592 de bunuri culturale mobile**, toate expertizate în prealabil de SECBCM, în vederea eliberării permisiunilor corespunzătoare. Comparativ cu perioada anterioară, aceste date indică nu doar o creștere numerică, ci și o **implicare mai sistematică a SECBCM în procesele de control și reglementare**.

În anul 2025 au fost eliberate **42 de certificate de export**, aferente unui total de **1.612 bunuri culturale**, și **78 de adeverințe de export**, pentru **947 bunuri**, înregistrându-se o diminuare a numărului de adeverințe comparativ cu anul precedent. Prin raportare la **2024**, când au fost emise **44 de certificate de export** pentru **258 bunuri** și **111 adeverințe de export** pentru **1.706 bunuri culturale**, se constată o **scădere semnificativă a adeverințelor**, concomitent cu o **creștere substanțială a numărului de bunuri acoperite de certificatele de export**. Această evoluție este determinată, pe de o parte, de aplicarea cadrului normativ potrivit căruia scoaterea din țară a bunurilor culturale mobile de producție contemporană de către autorii acestora se realizează în baza **Declarației creatorului sau a mandatarului**, fără a necesita un act oficial eliberat de Serviciu, și, pe de altă parte, de creșterea gradului de informare a creatorilor de bunuri culturale și a angajaților Serviciului Vamal, ca urmare a consultărilor și instruirilor desfășurate de Serviciu. În acest context, diminuarea solicitărilor pentru adeverințe reflectă atât o **optimizare a procedurilor**,

cât și o **utilizare mai corectă a mecanismelor legale de export**, fără a indica o reducere a volumului real al circulației bunurilor culturale.

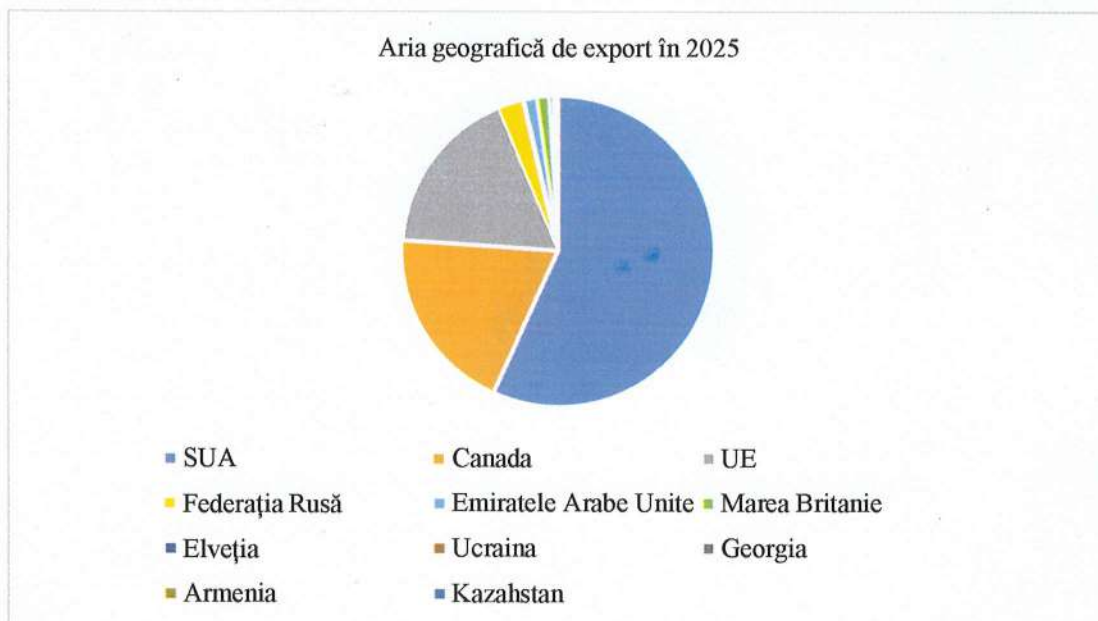
În cazul certificatelor de export, numărul actelor emise este influențat de exportul unor colecții. De exemplu: două colecții de minerale, însumând **1.384 de bunuri**, au fost exportate în SUA, pentru acestea fiind emise doar două certificate, astfel explicând disproporția geografică în favoarea acestei destinații. Pe lângă colecții, au fost exportate bunuri culturale în set, inclusiv: 40 tacâmuri - în SUA, un set de veselă compus din 20 piese – în Emiratele Arabe Unite, etc.

Totodată, **4 certificate de export au fost eliberate cu titlu temporar pentru un număr de 120 bunuri, în scopul participării la proiecte expoziționale internaționale**, toate vizând **muzeele publice**, situație care confirmă aplicarea strictă a cadrului legal și evidența riguroasă a bunurilor aflate în circulație temporară.

Spre deosebire de certificate, **adeverințele** nu sunt corelate cu exporturi de colecții de mari dimensiuni, ceea ce explică lipsa unor dezechilibre geografice pronunțate. Categoria dominantă rămâne cea a monedelor (2 colecții: 479 și 208 bunuri). În același timp, cele mai numeroase tipologii sunt bunurile cu semnificație artistică (181 bunuri) și instrumentele muzicale (38 bunuri). Din perspectiva destinațiilor, se evidențiază un flux constant către statele membre ale UE, cumulativ 313 bunuri, iar în afara acestui spațiu Canada înregistrează cel mai mare volum (489 bunuri), urmată de Federația Rusă, Marea Britanie și SUA, cu valori considerabil mai reduse.

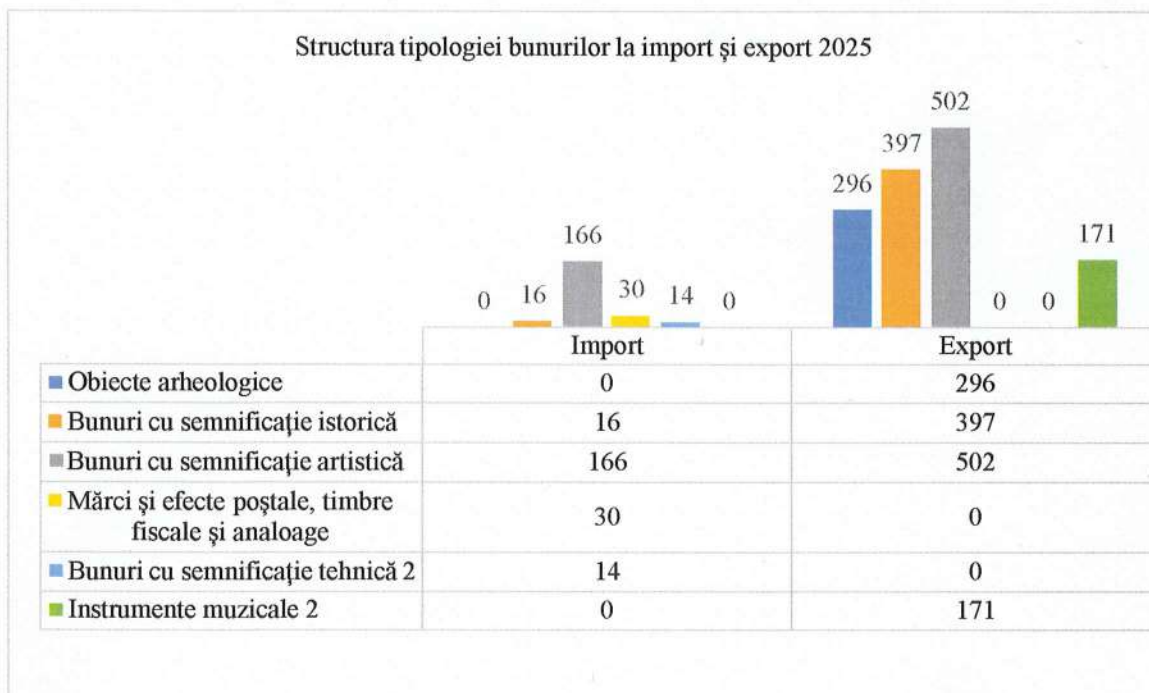
Nr.	Țara de export	Nr de bunuri
1.	SUA	1453
2.	Canada	493
3.	UE	451
4.	Federația Rusă	69
5.	Emiratele Arabe Unite	34
6.	Marea Britanie	32
7.	Elveția	12
8.	Ucraina	4
9.	Georgia	3
10.	Armenia	3
11.	Kazahstan	3
12.	China	1

Aria geografică de export în 2025

Notificările transmise către **Serviciul Vamal**, în anul **2025**, pentru operațiunile de introducere și scoatere din țară reflectă **structuri distincte ale fluxurilor de circulație a bunurilor culturale mobile**. La scoatere, notificările au vizat cu precădere **bunurile cu semnificație artistică (502 bunuri)** și **obiectele arheologice (296 bunuri)**, urmate de **instrumentele muzicale (171 bunuri)**, în timp ce **bunurile cu semnificație istorică (16 bunuri)** au înregistrat o pondere redusă. În cazul introducerii, cele mai frecvente categorii notificate sunt **bunurile cu semnificație istorică (397 bunuri)** și **bunurile cu semnificație artistică (166 bunuri)**, celelalte categorii – **bunuri cu semnificație tehnică (14 bunuri)** și **mărci și efecte poștale (30 bunuri)** – având valori marginale. Per ansamblu, cele **1.592 de bunuri culturale notificate** confirmă existența unor fluxuri de intrare și ieșire cu **profiluri diferite**, fără o corespondență directă între tipologiile bunurilor exportate și cele importate, expertizarea prealabilă constituind un mecanism esențial de asigurare a respectării cadrului legal la traversarea frontierei.

Structura tipologiei bunurilor la import și export 2025

În anul 2025, activitatea de expertiză realizată pentru Serviciul Vamal și organele de aplicare a legii, în cadrul dosarelor contravenționale și al bunurilor confiscate, a înregistrat o creștere a numărului de bunuri expertizate, evoluție determinată în principal de majorarea solicitărilor venite din partea instituțiilor competente și de utilizarea mai frecventă a expertizei de specialitate în gestionarea cazurilor ce implică bunuri culturale mobile. Structura numerică a bunurilor expertizate este relativ restrânsă ca tipologie și este determinată de natura bunurilor identificate în cadrul acestor dosare, cele mai mari volume fiind înregistrate la mărci și efecte poștale, timbre fiscale și analoage (1.125 bunuri), urmate de monede, bonuri, bancnote și hârtii de valoare (397 bunuri), în timp ce bunurile cu semnificație artistică (28 bunuri), ordinele și medaliile (16 bunuri), bunurile de importanță tehnică (14 bunuri), instrumentele muzicale (2 bunuri) și bunurile cu semnificație istorică (1 bun) au o pondere redusă. Această distribuție reflectă exclusiv tipurile de bunuri ajunse în procedurile de control și nu indică o orientare tematică a activității de verificare. Dinamicile înregistrate sunt corelate cu consolidarea colaborării interinstituționale, cu intensificarea controalelor la frontieră și pe teritoriul Republicii Moldova, precum și cu activitățile constante de instruire și consultare desfășurate de Serviciu, care au contribuit la creșterea gradului de prudență al angajaților implicați în circulația, confiscarea sau examinarea bunurilor culturale mobile și la integrarea sistematică a expertizei culturale în mecanismele generale de supraveghere și control.

Separat, au fost realizate și **expertize fără eliberarea actelor permissive de circulație**, la solicitare, în scop de informare și clarificare asupra naturii bunurilor deținute, fără intenția de export. Acestea au vizat un număr limitat de bunuri: 9 bunuri cu semnificație artistică, 5 monede, 2 bunuri cu semnificație etnografică, 1 obiect arheologic și 1 ordin sau medalie. Acest tip de solicitări are un impact statistic redus, însă contribuie la creșterea nivelului de conștientizare și la consolidarea rolului consultativ al Serviciului.

În concluzie, analiza comparativă a perioadei 2024–2025 evidențiază o **creștere semnificativă a volumului de bunuri culturale expertizate**, o **diversificare a formelor de circulație** și o **consolidare a cooperării interinstituționale**. Activitatea Serviciului se caracterizează prin productivitate sporită, control mai riguros al circulației bunurilor culturale mobile și o evidență clară și documentată a tuturor bunurilor supuse expertizării, contribuind astfel la aplicarea coerentă a legislației și la protejarea patrimoniului cultural mobil.

Raport privind desfășurarea celei de-a II-a ediții a Programului de microcalificare „Managementul patrimoniului cultural mobil”

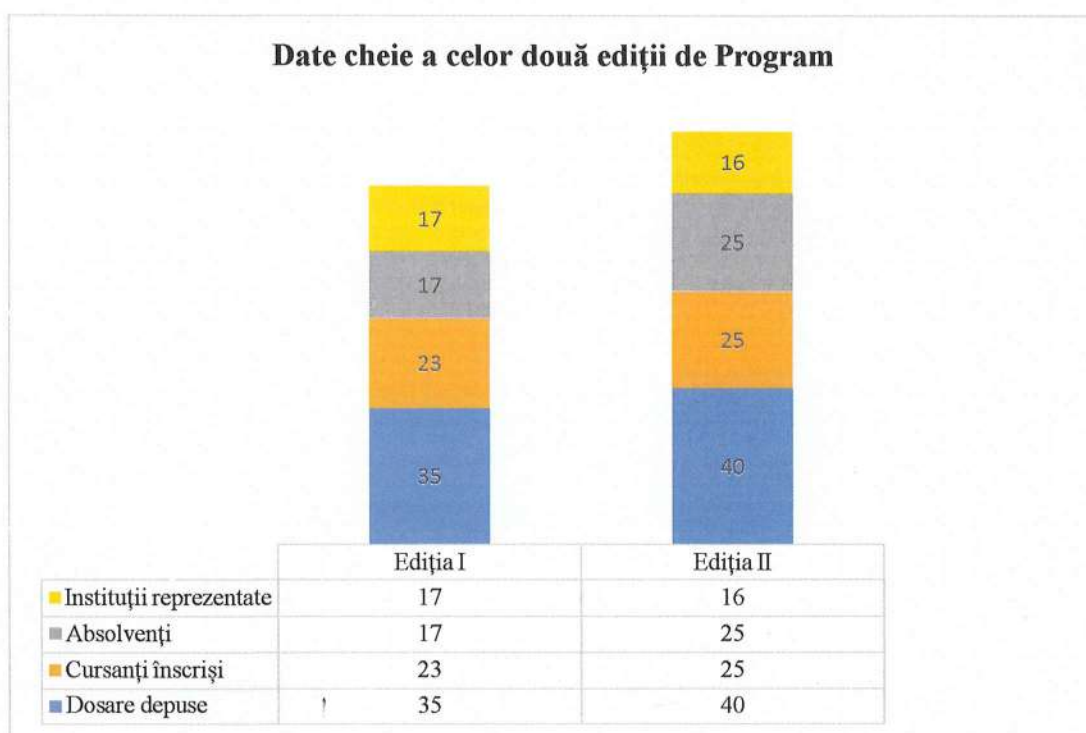
În conformitate cu Planul de activitate al Serviciului de Evidență și Circulație a Bunurilor Culturale Mobile, în perioada **20 octombrie – 5 decembrie 2025** a fost organizată și desfășurată cea de-a doua ediție a Programului de microcalificare „Managementul patrimoniului cultural mobil”, realizată în parteneriat cu Universitatea de Stat din Moldova. Programul a fost implementat în baza **Acordului de cooperare și parteneriat dintre SECBCM și USM, aprobat prin decizia Senatului USM din 29 octombrie 2024**, având drept obiectiv consolidarea competențelor profesionale ale specialiștilor din domeniul patrimoniului cultural mobil și al organelor de aplicare a legii.

Procesul de înscriere s-a desfășurat în perioada 1–12 octombrie 2025, fiind recepționate **40 de cereri** de participare.

În urma procesului de selecție au fost **admiși 25 de participanți**, depășind numărul planificat inițial. Cursanții au reprezentat **16 instituții**, provenind din muzee, organe de aplicare a legii și autorități publice locale, ceea ce a asigurat o abordare intersectorială și un schimb consistent de experiență profesională.

Prezența la activitățile Programului a fost constant ridicată, cumulând peste **90%, fără a fi înregistrate absențe integrale**. Evaluarea finală a inclus elaborarea a trei lucrări tematice de către fiecare cursant, una dintre acestea fiind susținută public în cadrul Conferinței finale din 5 decembrie 2025. În total au fost recepționate **75 de lucrări**. Acestea au fost analizate de comisia de evaluare în baza criteriilor de relevanță, conținut și conformitate tehnică. **Rata de absolvire a Programului a fost de 100%**.

Ediția a doua evidențiază o creștere semnificativă a gradului de implicare și a relevanței instituționale, precum și o maturizare a Programului ca instrument de formare profesională.

Desfășurarea cursului a fost structurată pe principiul îmbinării coerente a instruirii teoretice cu aplicațiile practice. Activitățile didactice au inclus sesiuni susținute de experți ai SECBCM și profesori ai Facultății de Istorie și Filosofie a USM, precum și activități practice desfășurate în cadrul unor instituții partenere relevante: Muzeul Național de Artă al Moldovei, Agenția Națională a Arhivelor, Muzeul Cărții din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Muzeul Național de Istorie a Moldovei, Muzeul de Istorie a Orașului Chișinău, Muzeul Național al Literaturii Române, Muzeul de Antichități „Tudor Arnăuț” al USM și Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală. Aceste vizite au permis cursanților să observe direct procesele de evidență, conservare, cercetare și valorificare a patrimoniului cultural mobil, consolidând aplicabilitatea cunoștințelor teoretice.

Un element distinctiv și de impact al ediției a doua l-a constituit participarea cursanților, în perioada 18–20 noiembrie 2025, la **Trainingul internațional UNESCO „Combaterea traficului ilicit de bunuri culturale”**, organizat la Chișinău cu sprijinul UNESCO și al Uniunii Europene, SECBCM având calitatea de partener al evenimentului. Interacțiunea directă cu experți internaționali și cu reprezentanți ai instituțiilor de referință a oferit cursanților un cadru practic de învățare și o perspectivă comparativă asupra standardelor europene și internaționale în domeniu.

În cadrul evaluării Programului, cursanții au formulat **recomandări consistente**, vizând extinderea grupului-țintă către instituții precum Mitropolia Moldovei, CNA, Serviciul Fiscal de Stat și Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, diversificarea și aprofundarea activităților practice pe teren, inclusiv vizite la șantiere arheologice, extinderea duratei instruirii și dezvoltarea unor module tematice specializate în arheologie, istoria artei și etnografie. De asemenea, au fost formulate propuneri privind valorificarea patrimoniului cultural mobil prin campanii de informare, materiale educaționale și consolidarea capacităților profesionale în domeniul restaurării și conservării, precum și recomandări concrete pentru prevenirea traficului ilicit de bunuri culturale, inclusiv armonizarea terminologiei și dezvoltarea unor mecanisme instituționale specializate.

Desfășurarea celei de-a doua ediții a Programului „Managementul patrimoniului cultural mobil” demonstrează consolidarea acestuia ca instrument funcțional și necesar de formare profesională continuă, cu impact direct asupra capacităților instituționale din domeniul protejării și circulației bunurilor culturale mobile. Creșterea nivelului de implicare a cursanților, rata integrală de absolvire, diversificarea profilului instituțional al participanților și integrarea componentelor practice avansate, inclusiv a instruirilor internaționale, confirmă maturizarea Programului și relevanța sa pentru nevoile reale ale sistemului. Totodată, recomandările formulate de participanți evidențiază necesitatea extinderii și aprofundării Programului, atât prin diversificarea grupului-țintă, cât și prin dezvoltarea unor module specializate și a activităților aplicative pe teren. În acest context, Programul se conturează nu doar ca o activitate de instruire punctuală, ci ca o platformă strategică de cooperare interinstituțională, cu potențial de a contribui substanțial la elaborarea politicilor publice, la prevenirea traficului ilicit de bunuri culturale și la consolidarea unui cadru profesional unitar în domeniul patrimoniului cultural mobil.

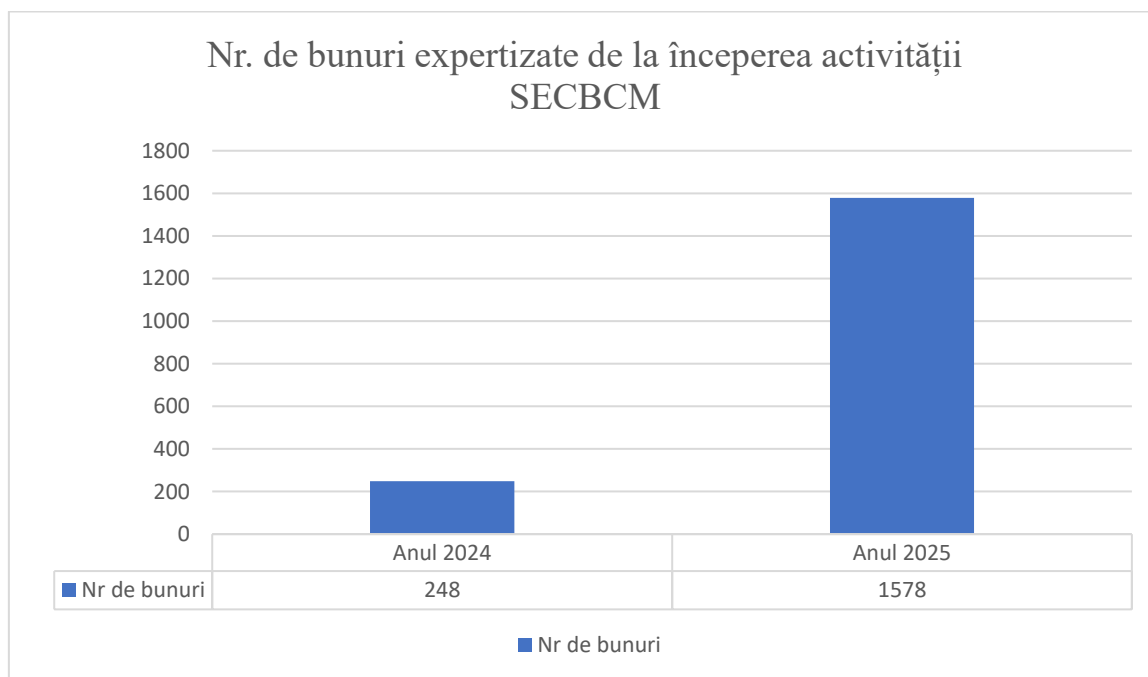

Analiza evoluției numărului de bunuri culturale mobile expertizate în cadrul dosarelor de urmărire contravențională și penale, anii 2024-2025

Prezentul raport prezintă datele aferente perioadei 2024–2025 privind bunurile culturale expertizate în cadrul cauzelor penale și contravenționale, în baza solicitărilor de expertiză recepționate de Serviciul de Evidență și Circulație a Bunurilor Culturale Mobile. Datele analizate au fost colectate exclusiv în baza activității SECBCM, fiind fundamentate pe solicitările de expertiză recepționate din partea instituțiilor competente și pe rapoartele de expertiză emise de către serviciu.

În perioada 2024–2025 au fost transmise spre expertizare Serviciului de Evidență și Circulație a Bunurilor Culturale Mobile (SECBCM) 1.826 de bunuri culturale provenite din cauze penale și contravenționale instrumentate de către Serviciul Vamal și Inspectoratul General al Poliției.

Numărul bunurilor expertizate a crescut semnificativ de la 248 de obiecte în anul 2024 la 1.578 de obiecte în anul 2025, ceea ce reprezintă o creștere de peste șase ori. Această evoluție poate indica atât o intensificare a activității de control și depistare a autorităților, cât și consolidarea cooperării interinstituționale dintre SECBCM, Serviciul Vamal și Inspectoratul General al Poliției, pe măsura instituționalizării activității SECBCM și a creșterii gradului de conștientizare a rolului acesteia în investigarea cazurilor privind bunurile culturale și prevenirea traficului ilicit de bunuri culturale.

Grafic 1.0 Numărul de bunuri culturale mobile expertizate de la începerea activității SECBCM

Tipologia bunurilor culturale expertizate

Analiza pe categorii evidențiază o predominanță clară a bunurilor numismatice.

În anul 2024, monedele au reprezentat aproximativ 97% din totalul bunurilor expertizate (241 de obiecte din 248), celelalte categorii fiind reprezentate marginal de bunuri cu semnificație artistică, de semnificație tehnică și obiecte de cult.

Nr.	Tipul bunului cultural mobil	Nr. de bunuri
1.	Monede, bonuri, bancnote, hârtii de valoare	241
2.	Opere de artă plastică: picturi, sculpturi, desene grafice, desene, gravuri, stampe etc.	2
3.	Bunuri de importanță tehnică: instrumente, instalații, aparataj; echipamente din domeniul științei, echipamente de producție, de uz casnic, cu destinație militară și/sau componente ale acestora	4
4.	Obiecte de cult: icoane, broderii, orfevrărie, mobilier etc.	1

Tabel 1.0 Numărul de bunuri culturale expertizate prin SECBCM, după tip, în anul 2024

În anul 2025, monedele continuă să constituie una dintre principalele categorii identificate (397 de obiecte), însă structura bunurilor devine mult mai diversificată. Cea mai numeroasă categorie o reprezintă timbrele, cu 1.125 de exemplare, urmate de opere de artă decorativă, ordine și medalii, opere de artă plastică, bunuri de importanță tehnică, obiecte de cult și instrumente muzicale. Totuși, analiza datelor la nivelul cauzelor individuale indică faptul că monedele continuă să reprezinte categoria de bunuri culturale cea mai frecvent întâlnită. În timp ce cele 1.125 de timbre au fost recepționate și examinate în cadrul unui singur dosar, monedele au fost identificate în cinci dosare distincte, ceea ce sugerează o răspândire mai largă a acestei categorii în cazurile investigate.

Nr.	Tipul bunului cultural mobil	Nr. de bunuri
1.	Monede, bonuri, bancnote, hârtii de valoare	397
2.	Mărcile și efectele poștale, timbrele fiscale și analoge ale acestora	1125
3.	Ordine și medalii	12
4.	Opere de artă plastică: picturi, sculpturi, desene grafice, desene, gravuri, stampe etc.	8
5.	Opere de artă decorativă și aplicată: mobilier, tapiserii, covoare, piese din sticlă, ceramică, metal, lemn, textile și din alte materiale, podoabe	21
6.	Bunuri de importanță tehnică: instrumente, instalații, aparataj; echipamente din domeniul științei, echipamente de producție, de uz casnic, cu destinație militară și/sau componente ale acestora	8
7.	Obiecte de cult: icoane, broderii, orfevrărie, mobilier etc.	5
8.	Instrumente muzicale, inclusiv instrumente populare de autor	2

Tabel 1.1 Numărul de bunuri culturale expertizate prin SECBCM, după tip, în anul 2024

Distribuția bunurilor culturale expertizate pe instituții

În perioada 2024–2025, atât Serviciul Vamal, cât și Inspectoratul General al Poliției au transmis bunuri culturale către SECBCM în vederea expertizării acestora. Analiza datelor

evidențiază o contribuție predominantă a Serviciului Vamal la numărul total al bunurilor expertizate.

În anul 2024, din totalul de 248 de bunuri culturale expertizate, 178 de obiecte (71,8%) au fost transmise de către Serviciul Vamal, iar 70 de obiecte (28,2%) au provenit din cauze instrumentate de Inspectoratul General al Poliției.

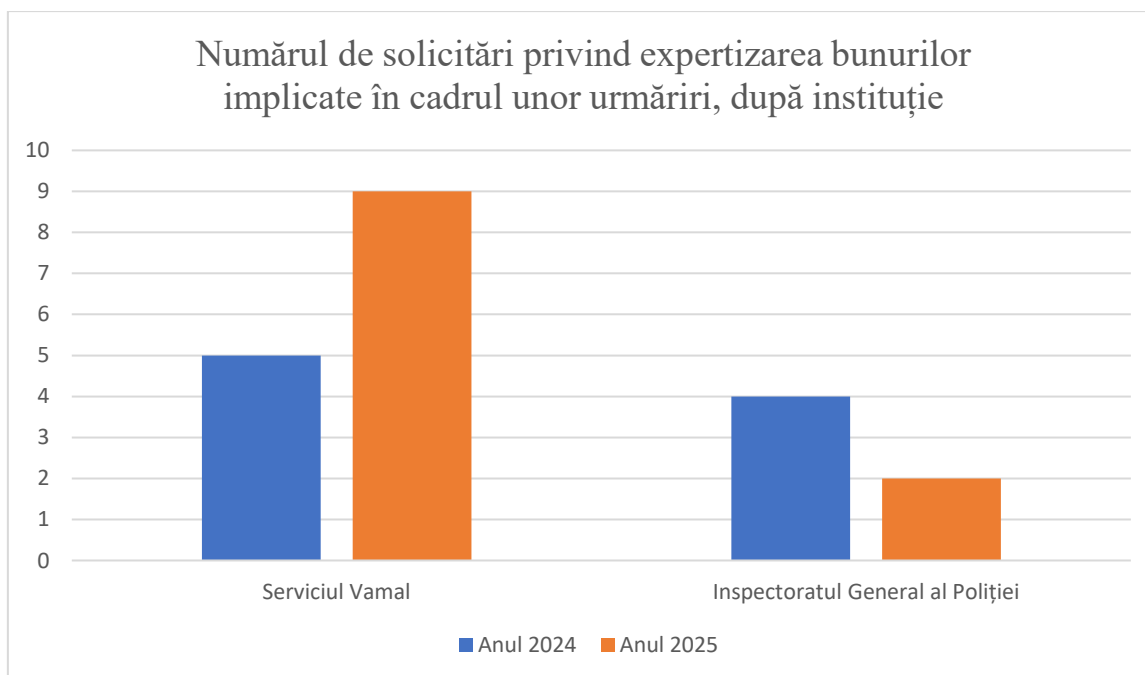
Această tendință se menține și în anul 2025, când Serviciul Vamal a transmis spre expertizare 1.226 de bunuri culturale, reprezentând aproximativ 77,7% din totalul obiectelor expertizate, în timp ce Inspectoratul General al Poliției a transmis 352 de bunuri (22,3%).

	Serviciul Vamal	Inspectoratul General al Poliției
Anul 2024	178	70
Anul 2025	1226	352

Tabel 2.0 Distribuția bunurilor culturale expertizate în cadrul unor urmăriri, pe instituții

Datele sugerează că activitatea de identificare și reținere a bunurilor culturale susceptibile de a face obiectul traficului ilicit se concentrează în mare măsură la nivelul controlului vamal, ceea ce poate fi explicat prin caracterul transfrontalier al acestui fenomen. Totodată, contribuția constantă a Inspectoratului General al Poliției evidențiază importanța investigațiilor desfășurate la nivel național, identificată în special prin prevenirea comercializării ilicite de bunuri culturale, furtul acestora și săpăturile neautorizate de bunuri arheologice.

În anul 2024, SECBCM a recepționat nouă solicitări de expertiză, dintre care cinci au provenit de la Serviciul Vamal și patru de la Inspectoratul General al Poliției. În anul 2025, numărul total al solicitărilor a crescut la unsprezece, dintre care nouă au fost formulate de Serviciul Vamal și două de Inspectoratul General al Poliției.

Grafic 2.0 Numărul de solicitări privind expertizarea unor bunuri culturale mobile ce fac obiectul unor urmăriri contravenționale sau penale, după instituție

Compararea numărului de solicitări cu volumul bunurilor expertizate evidențiază existența unor diferențe semnificative între dosarele investigate. Astfel, anumite cauze au implicat loturi numeroase de bunuri culturale, în timp ce alte solicitări au vizat un număr redus de obiecte. În special în anul 2025, creșterea substanțială a numărului de bunuri expertizate de către Serviciul Vamal, raportată la doar nouă solicitări de expertiză, sugerează existența unor dosare de amploare care au implicat cantități semnificative de bunuri culturale.